

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه مطالعات
امنیت و پیشرفت
I.S.D.S

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟

اوردیهشت ماه
۱۴۰۵

ايرازنگار

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
پژوهشکده ابرار معاصر تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟

ابزارنگار

اردیبهشت ۱۴۰۵

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابزار معاصر تهران

مقدمه

بهای جهانی نفت از متغیرهای بسیاری تأثیر می‌پذیرد. پویایی‌های عرضه، میزان تقاضا، گزارش‌های رسمی و دوره‌ای نهادهای بین‌المللی مرتبط با نفت و تغییر سیاست دولت‌ها و تحولات سیاست جهانی از مهم‌ترین این متغیرها هستند. یکی از متغیرهایی که می‌تواند به صورت لحظه‌ای بر قیمت نفت اثرگذار باشد، چرخه‌های خبری است که ذیل آن، مواضع مقامات کشورها قرار می‌گیرد. مقامات کشورها با اظهارات خود، انتظاراتی را در بازار ایجاد می‌کنند که به سرعت بر بهای نفت اثر می‌گذارد. این الگو در جنگ اخیر آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران قابل مشاهده است؛ به دفعات تجربه شد که پیام‌های دونالد ترامپ در شبکه‌های اجتماعی موجب تغییر ناگهانی بهای نفت شدند. هر چند میزان اثرگذاری بهای نفت بر تصمیم‌های مقامات آمریکایی نیازمند بررسی‌های دقیق است و به قطعیت نمی‌توان در این خصوص، حکمی صادر کرد اما در یک بررسی اجمالی می‌توان نتیجه گرفت بهای نفت بر قیمت محصولات نفتی و برخی شاخص‌های اقتصادی در آمریکا اثرگذار است؛ بنابراین، به احتمال فراوان، نفت مورد توجه تصمیم‌گیر آمریکایی است.

ازاین‌رو، به نظر می‌رسد مقامات ایرانی، با توجه به احتمال یادشده، در طول جنگ سعی کردند بر نوسانات بهای نفت تأثیر بگذارند. طبیعی است ایران مایل بود که با افزایش قیمت نفت بر تصمیم‌گیران آمریکایی فشار وارد شود اما به نظر می‌رسد در برخی موارد مقامات ایرانی با مواضع خود موجب کاهش قیمت نفت شدند. همچنین اشاره به این نکته ضروری است

که اظهارات مقامات در صورتی تأثیر مطلوب را بر بازار می‌گذارد که در زمان مناسب بیان و منتشر شود. گزارش پیش‌رو، سعی دارد به این پرسش بپردازد که آیا شواهدی دال بر اثرگذاری مواضع مقامات ایرانی بر بهای نفت در جنگ اخیر وجود دارد و اگر جواب مثبت است، این اثرگذاری در جهت افزایش بهای نفت بوده یا کاهش آن و در نهایت چه زمانی برای انتشار پیام‌ها و اعلام مواضع در راستای اثرگذاری بر بازار نفت، مطلوب به نظر می‌رسد.

۱- سرعت اثرگذاری کدام رسانه بر بهای نفت بیشتر است؟

به طور کلی، رسانه‌هایی که اطلاعات فوری و معتبر مالی یا سیاسی منتشر می‌کنند، بیشترین و سریع‌ترین اثر را بر قیمت نفت دارند؛ خبرگزاری‌ها، رسانه‌های رسمی حوزه انرژی، شبکه‌های تلویزیونی خبری و شبکه‌های اجتماعی از این جمله‌اند، اما شدت اثر به ماهیت خبر و اعتبار شخص اعلام‌کننده آن بستگی دارد. خبری همچون حمله به تأسیسات نفتی می‌تواند قیمت نفت را چند دلار جابه‌جا کند. همچنین، اعلام موضع یک مقام رسمی تولیدکننده نفت نیز می‌تواند چنین اثری را برجای بگذارد.

در این میان، شبکه‌های اجتماعی همچون ایکس، از لحاظ سرعت اثرگذاری از سایر رسانه‌ها پیشی می‌گیرند. چند دلیل را می‌توان برای این مزیت نام برد: نخستین دلیل، امکان انتشار بدون واسطه مواضع از این طریق است. مقام‌های سیاسی اغلب دارای صفحات رسمی در شبکه‌های اجتماعی هستند و بدون آنکه در انتظار مصاحبه با خبرگزاری‌ها باشند می‌توانند مواضع و اخبار خاص خود را منتشر کنند. دلیل دوم به واکنش الگوریتمی بازار مرتبط است. بسیاری از صندوق‌ها و معاملات الگوریتمی، پست‌های شبکه ایکس را به صورت لحظه‌ای اسکن می‌کنند. بنابراین، بین انتشار پیام و واکنش بازار ممکن است تنها چند ثانیه فاصله باشد. سومین دلیل دسترسی مستقیم معامله‌گران است. تریدرهای نفت معمولاً چندین حساب کلیدی را به صورت لحظه‌ای دنبال می‌کنند؛ بنابراین خبر ابتدا در ایکس دیده می‌شود و بعد وارد تلویزیون یا خبرگزاری‌ها می‌شود.

۲- مواضع کدام مقامات ایرانی بیشترین تأثیر را داشته است؟

مانند بسیاری از مقامات بین‌المللی، مقامات ایرانی نیز دارای اکانت‌های تأییدشده‌ای در شبکه‌های اجتماعی به‌خصوص ایکس هستند. در طول جنگ اخیر، چند مقام ارشد ایران مسئولیت اعلام مواضع رسمی کشور را برعهده داشتند و ناظران بین‌المللی، با دقت نوشته‌های منتشرشده آنها را رصد می‌کردند. بنابراین، این احتمال وجود داشت که توئیتهای مرتبط با جنگ به‌خصوص مواضع مربوط به نفت، بر بهای لحظه‌ای نفت تأثیرگذار باشد. نوشتار حاضر، یک دوره حدوداً سی‌روزه پیش و پس از آتش‌بس ۷ آوریل را محور بررسی خود قرار داده و تأثیر مواضع مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس، رضا امیری مقدم سفیر ایران در پاکستان و عباس عراقچی وزیر امور خارجه بر بهای نفت را مورد مطالعه قرار داده است.

اسامی دیگری را نیز می‌توان به این فهرست افزود اما بررسی‌های اولیه نشان داد که مواضع سایر مقامات ازجمله مقامات ناشناسی که با رسانه‌ها به گفتگو پرداخته‌اند تأثیری نزدیک به صفر بر قیمت نفت داشته است؛ بنابراین، از پرداختن به آنها صرف نظر شده است. همچنین ذکر این نکته ضروری است که تطابق زمانی انتشار یک توئیت با افزایش یا کاهش بهای نفت الزاماً به معنای تأثیرپذیری مستقیم بهای نفت از آن توئیت خاص نیست و ممکن است دلایل دیگری نیز در نوسان قیمت نفت تأثیرگذار باشد. بنابراین، یافته‌های نوشتار حاضر را باید همراه با احتیاط و در نظر گرفتن سایر فاکتورها و متغیرها مورد توجه قرار داد.

۲-۱- دکتر مسعود پزشکیان

در بازه زمانی مورد اشاره، ۱۰ توئیت توسط اکانت رسمی دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور محترم ایران در ایکس منتشر شده است که به نظر می‌رسد محتوای آن به طور مستقیم یا غیر مستقیم با نفت در ارتباط هستند، یا به عبارت دیگر، این ظرفیت را دارند که بر بهای نفت تأثیرگذار باشند. دو مورد

از این توئیت‌ها در روزهای تعطیلی بازارهای بین‌المللی یعنی شنبه و یکشنبه منتشر شده‌اند، بنابراین تأثیری بر بازار نفت نداشته‌اند. در میان سایر توئیت‌ها به جزء یک توئیت، تطابق چندانی میان زمان انتشار توئیت‌ها و نوسانات بازار نفت مشاهده نمی‌شود. تنها یک توئیت در ساعت ۲۱:۴۴ دقیقه به وقت تهران در روز پنجشنبه ۲۳ آوریل می‌تواند با افزایش بهای نفت مرتبط باشد. البته محتوای توئیت به طور مشترک توسط برخی مقامات دیگر نیز منتشر شد.

Masoud Pezeshkian ✓
@drpezechkian

In Iran there are no "hardliners" or "moderates" We are all Iranians and revolutionaries. With ironclad unity of nation and state and obedience to the Supreme Leader, we will make the aggressor regret. One God, one nation, one leader, one path; victory for Iran, dearer than life

9:44 PM · Apr 23, 2026 · 403.2K Views

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۷

۲-۲- دکتر محمدباقر قالیباف

از اکانت دکتر قالیباف، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی در ایکس، نوزده توئیت مورد مطالعه قرار گرفت که گمان می‌رفت پتانسیل تأثیرگذاری بر بازار را دارند. محتوای تقریباً تمامی توئیت‌های اکانت قالیباف به‌گونه‌ای است که انتظار تأثیر افزایشی بر بهای نفت می‌رود. با این حال، پنج توئیت از آن‌ها در روزهای تعطیلی بازار منتشر شده است. به نظر می‌رسد چهار توئیت نیز بر افزایش قیمت نفت تأثیرگذار بوده‌اند. توئیت چهارشنبه ۸ آوریل وی یعنی یک روز پس از آتش‌بس، از آن جمله است. او در این توئیت، موارد نقض چهارچوب توافق شده آتش‌بس را نام می‌برد.

محمدباقر قالیباف | MB Ghalibaf
@mb_ghalibaf

Statement on the violation of three key clauses of the 10-Point Proposal (Agreed Framework) before the start of the negotiations

The deep historical distrust we hold toward the United States stems from its repeated violations of all forms of commitments — a pattern that has regrettably been repeated once again.

As the President of the United States has clearly stated in his Truth, the Islamic Republic of Iran's 10-Point Proposal is a "workable basis on which to negotiate" and the main framework for these talks. However, 3 clauses of this proposal have been violated so far:

1- Non-compliance with the first clause of the 10-Point Proposal regarding the ceasefire in Lebanon — a commitment that Prime Minister Shehbaz Sharif has also explicitly referred to and declared as "an immediate ceasefire everywhere, including Lebanon and other regions, effective immediately";

2- The entry of an intruding drone into Iran airspace, which was destroyed in the city of Lar in Fars Province, in clear violation of the clause prohibiting any further violation of Iran airspace;

3- Denial of Iran's right to enrichment, which was included in sixth clause of the framework.

Now, the very "workable basis on which to negotiate" has been openly and clearly violated, even before the negotiations began.

In such situation, a bilateral ceasefire or negotiations is unreasonable.

قالیباف در نخستین ساعات دوشنبه ۲۰ آوریل به وقت ایران و در آستانه بازگشایی بازارها، توئیتی با محتوای تخصصی در حوزه مالی منتشر کرد. در این توئیت، عناصری همچون نفت و تنگه هرمز وجود دارد و همراه با لحنی هشدارآمیز است. پس از این توئیت، روند افزایش قیمت نفت با شیب تندتری در ابتدای هفته تداوم یافته است.

MB Ghalibaf | محمدباقر قالیباف

@mb_ghalibaf

Vibe-trading digital oil is like vibe-hedging in treasuries during Hormuz risk-off. Both share one house of cards that works on paper.

Difference: oil at least has Dated Brent. Treasuries? Vibes all the way down.

EUCRBRDT Index GP <GO>

1:34 AM · Apr 20, 2026 · 4.6M Views

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۹

دو توئیت دیگر قالیباف نیز که هر دو در روز پنجشنبه ۳۰ آوریل منتشر شده، قابل بحث است. این دو توئیت با پیش کشیدن مباحثی چون نفت ۱۴۰ دلاری و محاصره دریایی، آشکارا با هدف تحت تأثیر قرار دادن بازار منتشر شده است؛ با وجود این، به نظر می رسد به اهداف مورد نظر خود دست نیافته و حتی پس از توئیت نخست، بهای نفت با کاهش همراه بوده است.

محمداقبر قالیباف | MB Ghalibaf
@mb_ghalibaf

3 days in, no well exploded. We could extend to 30 and livestream the well here.

That was the kind of junk advice the US admin gets from people like Bessent who also push the blockade theory and cranked oil up to \$120+. Next stop: 140. The issue isn't the theory, it's the mindset.

12:21 AM · Apr 30, 2026 · 1.1M Views

محمداقبر قاليباڤ | MB Ghalibaf
@mb_ghalibaf

If you build two walls, one from NYC to the West Coast and another from LA to the East Coast, the total length will be 7,755 km, which is still about 1,000 km short of Iran's total borders. Good luck blockading a country with those borders 😊

P.S. For Pete Hegseth: 1 km = 0.62 mi

9:47 PM · Apr 30, 2026 · 1.5M Views

Brent Crude Oil (USD/Bbl)

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۱۱

۳-۲- دکتر رضا امیری مقدم

سفیر ایران در پاکستان در ساعات منتهی به آتش بس ۷ آوریل، پیام‌هایی منتشر کرد که حاکی از میانجی‌گری پاکستان و قریب الوقوع بودن آتش بس بود. با این پیام‌ها، روند کاهش بهای نفت آغاز شد و با اعلام آتش بس، بهای نفت با شیب نسبتاً تندی رو به کاهش گذاشت. اعلام موضع دکتر رضا امیری مقدم، در حقیقت تأیید گفتگوهای آتش بس توسط یک مقام رسمی ایرانی محسوب می‌شد و از این جهت، برای بازار، قابل اعتنا و دارای اعتبار بود.

Reza Amiri Moghadam ✓
@IranAmbPak

Pakistan positive and productive endeavours in Good Will and Good Office to stop the war is approaching a critical, sensitive stage ...

Stay Tuned for more

9:03 AM · Apr 7, 2026 · 1.7M Views

Reza Amiri Moghadam ✓
@IranAmbPak

As of now, a step forward from critical, sensitive stage ...

In the next stage, respect and comity should replace rethorics and redundancy.

Stay more tuned...

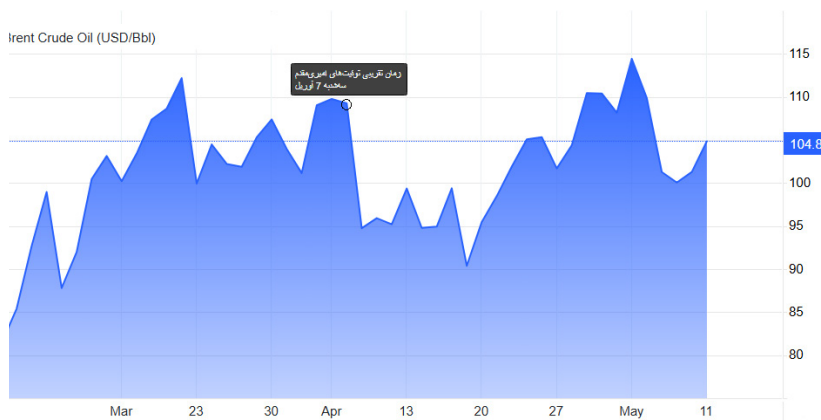

Reza Amiri Moghadam ✓ @IranAmbPak · Apr 7

Pakistan positive and productive endeavours in Good Will and Good Office to stop the war is approaching a critical, sensitive stage ...

Stay Tuned for more

Last edited 1:46 AM · Apr 8, 2026 · 263.4K Views

۴-۲- دکتر عباس عراقچی؛ انطباق بالا با نوسانات بهای نفت

همانطور که در این نوشتار مشاهده شد به سختی می‌توان الگویی را استخراج کرد که در آن، اعلام مواضع مقامات ایرانی با نوسانات بهای نفت منطبق باشد. برخی توئیت‌های محمدباقر قالیباف و همچنین رضا امیری مقدم در مقطعی خاص را می‌توان استثناء در نظر گرفت. در این میان، بررسی‌ها نشان می‌دهد که احتمال سطحی از اثرگذاری مواضع دکتر عباس عراقچی، وزیر محترم امور خارجه بر بهای نفت وجود دارد، چراکه در مواردی مشاهده می‌شود که متناسب با محتوای مسالمت‌جویانه یا هشدارآمیز مواضع وزیر امور خارجه، همزمان بهای نفت دچار کاهش یا افزایش شده است. ۹ مورد از توئیت‌های عراقچی، در هفته‌های پیش و پس از آتش‌بس مورد بررسی قرار گرفته است. یک توئیت در روز شنبه یعنی تعطیلی بازارهای بین‌المللی منتشر شده که مربوط به سفر به پاکستان در ۲۵ آوریل است:

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۱۳

Seyed Abbas Araghchi

@araghchi

Very fruitful visit to Pakistan, whose good offices and brotherly efforts to bring back peace to our region we very much value.

Shared Iran's position concerning workable framework to permanently end the war on Iran. Have yet to see if the U.S. is truly serious about diplomacy.

8:06 PM · Apr 25, 2026 · 2M Views

یک توئیت در روز چهارشنبه ۸ آوریل نیز که یادآوری شمول لبنان در آتش بس است و لحنی آمرانه دارد، برخلاف انتظار، تأثیر صعودی بر بهای نفت نداشته است:

Seyed Abbas Araghchi

@araghchi

The Iran–U.S. Ceasefire terms are clear and explicit: the U.S. must choose—ceasefire or continued war via Israel. It cannot have both.

The world sees the massacres in Lebanon. The ball is in the U.S. court, and the world is watching whether it will act on its commitments.

Shehbaz Sharif

@CMShehbaz

Follow

With the greatest humility, I am pleased to announce that the Islamic Republic of Iran and the United States of America, **along with their allies**, have agreed to an immediate ceasefire everywhere **including Lebanon** and elsewhere, **EFFECTIVE IMMEDIATELY**.

I warmly welcome the sagacious gesture and extend deepest gratitude to the leadership of both the countries and invite their delegations to Islamabad on Friday, 10th April 2026, to further negotiate for a conclusive agreement to settle all disputes.

Both parties have displayed remarkable wisdom and understanding and have remained constructively engaged in furthering the cause of peace and stability. We earnestly hope, that the 'Islamabad Talks' succeed in achieving sustainable peace and wish to share more good news in coming days!

@realDonaldTrump

@JD Vance

@SecRubio

@SteveWitkoff

@SEPeaceMissions

@drpezeshkian

@mb_ghalibaf

@araghchi

12:50 AM · Apr 8, 2026 · 10.3M Views

8:53 PM · Apr 8, 2026 · 4.3M Views

در ۷ مورد دیگر میان لحن و محتوای مواضع و نوسانات بهای نفت انطباق نسبی وجود دارد. البته یادآوری این نکته حائز اهمیت است که بهای نفت متأثر از بسیاری از متغیرهاست و الزاماً از یک اعلام موضع تأثیر نمی‌پذیرد اما انطباق یادشده در میانه یک بحران می‌تواند توجه هر ناظری را به خود جلب کند.

عراقچی در روز دوشنبه ۳۰ مارس در اعلام موضعی دوستانه، عربستان را کشوری برادر خواند. نمودار بهای نفت نشان می‌دهد که پس از این توئیت، قیمت با کاهش همراه بوده است.

Seyed Abbas Araghchi
@araghchi

Iran respects the Kingdom of Saudi Arabia and considers it a brotherly nation.

Our operations are aimed at enemy aggressors who have no respect for Arabs or Iranians, nor can provide any security. Just look at what we did to their aerial command.

High time to eject U.S. forces.

Brent Crude Oil

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۱۵

عراقچی در بامداد چهارشنبه ۸ آوریل به وقت تهران، بیانیه‌ای در مورد آتش بس منتشر کرد. پس از این توئیت، روند کاهش بهای نفت ادامه پیدا کرد:

Seyed Abbas Araghchi

@araghchi

Statement on behalf of the Supreme National Security Council of the Islamic Republic of Iran:

TEHRAN-7 APRIL 2026

On behalf of the Islamic Republic of Iran, I express gratitude and appreciation for my dear brothers HE Prime Minister of Pakistan Sharif and HE Field Marshal Munir for their tireless efforts to end the war in the region.

In response to the brotherly request of PM Sharif in his tweet, and considering the request by the U.S. for negotiations based on its 15-point proposal as well as announcement by POTUS about acceptance of the general framework of Iran's 10-point proposal as a basis for negotiations, I hereby declare on behalf of Iran's Supreme National Security Council:

If attacks against Iran are halted, our Powerful Armed Forces will cease their defensive operations.

For a period of two weeks, safe passage through the Strait of Hormuz will be possible via coordination with Iran's Armed Forces and with due consideration of technical limitations.

Seyed Abbas Araghchi
Minister of Foreign Affairs
Islamic Republic of Iran

2:41 AM · Apr 8, 2026 · 7.5M Views

عراقچی در روز پنجشنبه ۹ آوریل، در توئیتی ضمن تأکید بر شمول لبنان در آتش‌بس، به آمادگی ایران برای ادامه جنگ اشاره می‌کند. توئیت لحنی دوپهلو دارد؛ هر چند احتمال پایان آتش‌بس را مطرح کرده اما به تمایل ایران برای حفظ آن اشاره می‌کند. پس از این توئیت، بهای نفت با کاهش همراه بوده است.

Seyed Abbas Araghchi
@araghchi

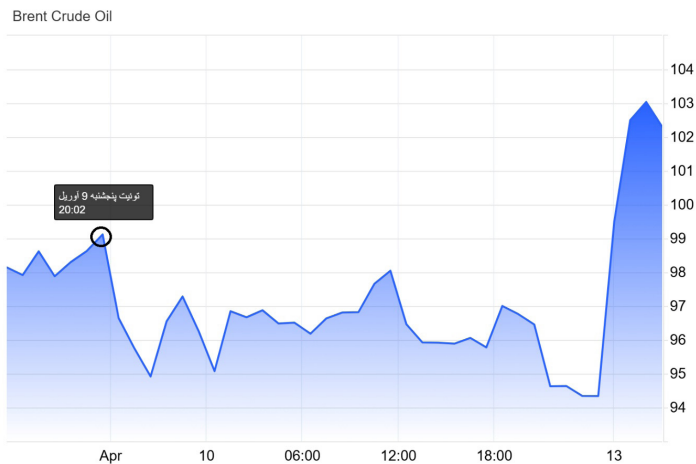

Netanyahu's criminal trial resumes on Sun. A region-wide ceasefire, incl in Lebanon, would hasten his jailing.

If the U.S. wishes to crater its economy by letting Netanyahu kill diplomacy, that would ultimately be its choice. We think that would be dumb but are prepared for it.

8:02 PM · Apr 9, 2026 · 3.1M Views

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۱۷

این لحن دوپهلوی در توثیق دیگری نیز که در روز دوشنبه ۱۳ آوریل منتشر شده، قابل مشاهده است. نحوه نوسان بازار نفت نیز با این دوگانگی منطبق است. بهای نفت ابتدا افزایش و سپس کاهش یافته است:

Seyed Abbas Araghchi
@araghchi

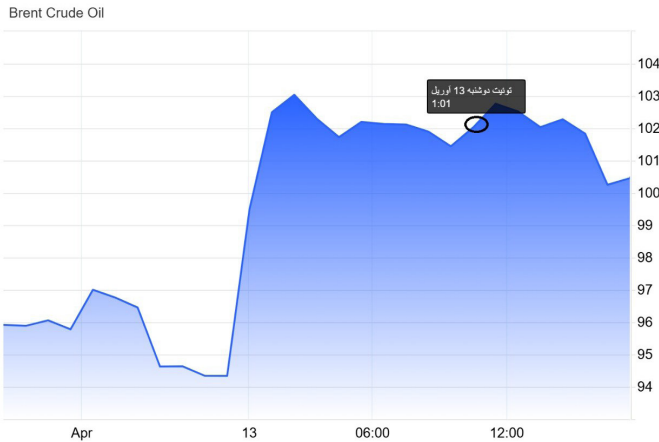
In intensive talks at highest level in 47 years, Iran engaged with U.S in good faith to end war.

But when just inches away from "Islamabad MoU", we encountered maximalism, shifting goalposts, and blockade.

Zero lessons earned

Good will begets good will.
Enmity begets enmity.

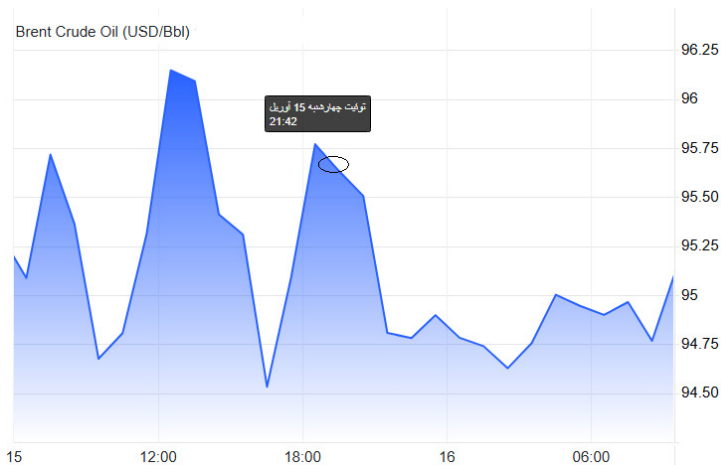
1:01 AM · Apr 13, 2020 · 4.1M Views

همزمان با ورود فرمانده ارتش پاکستان به تهران در روز چهارشنبه ۱۵ آوریل و اعلام آن از سوی عراقچی، بهای نفت کاهش یافته است:

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۱۹

یکی از اثرگذارترین توئیت‌های عراقچی بر قیمت نفت، توئیت مربوط به بازگشایی تنگه هرمز است که بازار بلافاصله به آن واکنش نشان داد و قیمت نفت کاهش یافت. او در این توئیت در روز جمعه ۱۷ آوریل اعلام کرد که تنگه هرمز برای تمامی کشتی‌های تجاری کاملاً باز است:

Seyed Abbas Araghchi
@araghchi

In line with the ceasefire in Lebanon, the passage for all commercial vessels through Strait of Hormuz is declared completely open for the remaining period of ceasefire, on the coordinated route as already announced by Ports and Maritime Organisation of the Islamic Rep. of Iran.

4:15 PM · Apr 17, 2026 · 9.5M Views

وزیر امورخارجه همچنین در روز سه‌شنبه ۲۱ آوریل در توییتری، محاصره دریایی توسط آمریکا را مصداق نقض آتش‌بس معرفی کرد و وعده خنثی‌سازی محدودیت‌ها را داد. داده‌ها نشان می‌دهد بازار نفت پس از کاهشی جزئی، روند افزایش قیمت را تجربه کرد:

Seyed Abbas Araghchi
@araghchi

Blockading Iranian ports is an act of war and thus a violation of the ceasefire.

Striking a commercial vessel and taking its crew hostage is an even greater violation.

Iran knows how to neutralize restrictions, how to defend its interests, and how to resist bullying.

9:46 PM · Apr 21, 2026 · 2.6M Views

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۲۱

تحلیل و ارزیابی

- در جنگ اخیر آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران، تحولات تنگه هرمز، عنصر بهای نفت را وارد معادلات و محاسبات طرفین کرد. مقامات آمریکایی و ایرانی سعی کردند با اظهارات و مواضع خود، روند نوسانات بهای نفت را به سمت سوی مورد نظر خود هدایت کنند. ایران به دنبال آن بود که برای افزایش فشار به دولت آمریکا بهای نفت را تا حد امکان افزایش دهد. انتشار پیام در شبکه‌های اجتماعی یکی از راه‌هایی بود که مقامات ایران از آن استفاده کردند. تعدد متغیرهای دخیل در قیمت نفت، رسیدن به هدف یادشده را با دشواری‌هایی مواجه کرد. کما اینکه این تعدد، نگرش گزارش کنونی را نیز با احتیاط همراه ساخته است.

- بررسی محتوای پیام‌ها و نوسانات بهای نفت نشان می‌دهد که تلاش برای افزایش بهای نفت نیازمند پیش‌زمینه‌هایی است. صرف لحن هشدارآمیز

توانایی ایجاد روند صعودی قیمت نفت را ندارد؛ این واقعیت در تئیت‌های رئیس مجلس مشاهده می‌شود که با وجود محتوای گاهاً تخصصی و خلاقانه، در افزایش قیمت موفق نبوده است. البته این‌گونه پیام‌ها می‌تواند روندی صعودی را که پیش از این آغاز شده، تثبیت کند؛ الگویی که در ارتباط با پیام‌های مقامات ایرانی تاحدودی مشاهده می‌شود. جریان غالب خبری و زمان انتشار پیام در اثرگذاری بر بهای نفت از اهمیت برخوردار است.

- به‌ندرت دیده شده است که موضع‌گیری مقامات ایرانی روند نزولی قیمت‌ها را متوقف یا موجب روندی صعودی شود. بالعکس، در برخی موارد انتشار پیامی خبرگونه توسط مقامی ایرانی موجب کاهش قیمت شده است. پیام وزیر امور خارجه در خصوص بازگشایی تنگه هرمز از آن جمله است.

- همانطور که اشاره شد زمان انتشار پیام واجد اهمیت مضاعف است. انتشار پیامی با محتوای هشدارآمیز در روزهای تعطیلی بازار، توجیه‌چندانی ندارد. انتشار در ساعاتی پیش از تعطیلی بازارها یا زمان بازگشایی آنها، بهترین زمان انتشار این‌گونه پیام‌هاست. پیام باید در ساعاتی منتشر شود که بازار آماده شنیدن آن و مهیای افزایش قیمت است.

- در مقابل، پیام‌هایی که احتمالاً موجب کاهش قیمت نفت خواهد شد بهتر است در آستانه تعطیلی بازار منتشر نشود. خبر بازگشایی تنگه هرمز در روز جمعه، توسط دکتر عراقچی منتشر و موجب سقوط بهای نفت شد. این خبر چون در آستانه تعطیلی بازار منتشر شد، فرصت اصلاح قیمت را تا روز بازگشایی بازار در روز دوشنبه به تأخیر انداخت.

- اشاره شد که پیام‌های قالبیاف با نیم‌نگاهی به افزایش بهای نفت منتشر می‌شود اما انتشار آنها در روزهای تعطیل جای سؤال دارد. دو تئیت در روز شنبه و سه تئیت در روز یکشنبه منتشر شده است. لازم به یادآوری است که دونالد ترامپ پیام‌های تنش‌آفرین خود را اغلب در روزهای شنبه و یکشنبه

آیا مواضع مقامات ایران بر قیمت نفت مؤثر بوده است؟ | ۲۳

منتشر می‌کند و همزمان با آغاز به کار بازارها، از تنش‌ها می‌کاهد.

- در این گزارش، پیام‌های دیگر مقامات وزارت امور خارجه از جمله سخنگوی آن مورد اشاره قرار نگرفت. چراکه بررسی‌های اولیه محتوای مصاحبه‌ها و مواضع آنها نشان داد که اساساً چنین مأموریتی در راستای اثرگذاری بر بهای نفت برای این مقامات تعریف نشده است. سه توثیق سخنگوی وزارت خارجه که می‌توانست به نحوی به نفت مرتبط باشد در روزهای تعطیل منتشر شده بود.

- واقعیت این است که پیام‌ها و مواضع فردی مثل ترامپ احتمال اثرگذاری بیشتری بر بهای نفت دارد. در این شرایط، رویکردی که مقامات ایرانی می‌توانند پیگیری کنند انتشار پیام‌هایی است که اثر پیام‌های ترامپ را خنثی کند. این پیام‌ها باید محتوای حساب‌شده داشته باشند و در زمان مناسبی منتشر شوند. همچنین، اینکه کدام مقامات، چه پیام‌هایی را منتشر می‌کنند حائز اهمیت است. یافته‌های همراه با احتیاط این گزارش نشان داد که بازار نفت برای مواضع مقامات ارشد ایران اعتباری نسبی قائل است و نسبت به آن واکنش نشان می‌دهد.

«پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت» به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در راستای تولید شناخت جامع از محیط امنیت ملی، پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و مطالعاتی، انجام پژوهش‌های کاربردی و استقرار سیاست‌های پژوهش مبنا و تقویت فرآیند سیاستگذاری و حکمرانی کشور با رویکردی علمی و راهبردی تأسیس شد.

این مرکز در حال حاضر با شش پژوهشکده «مطالعات راهبردی»، «اِبرار معاصر تهران»، «مطالعات حکمرانی فرهنگی و اجتماعی»، «علوم و فناوری‌های نوظهور»، «مطالعات بنیادین امنیت» و «آینده اقتصاد» در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیت بین‌الملل و فناوری‌های نوظهور مشغول به فعالیت است.